

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญต่อการพัฒนาการเมืองไทย

ผู้เขียน

นายธวัชพล ทองอินทราช

ปริญญา

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.จันทนา สุทธิจารี

บทคัดย่อ

การศึกษามหาบทของศาลรัฐธรรมนูญต่อการพัฒนาการเมืองไทยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) ศึกษาความเป็นมา และพัฒนาการของศาลรัฐธรรมนูญที่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองไทย
- 2) ศึกษาบทบาทหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญต่อการพัฒนาการเมืองไทย และ 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของศาลรัฐธรรมนูญ โดยอาศัยแนวคิดนิติรัฐ แนวคิดรัฐธรรมนูญนิยม แนวคิดการแบ่งแยกอำนาจ และแนวคิดการพัฒนาทางการเมือง เพื่ออธิบายประเด็นที่ศึกษาภายใต้กระบวนการตั้งคำถามวิจัย โดยวิธีวิจัยครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ผ่านการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะจงในเชิงลึก ซึ่งประกอบด้วย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ 2 คน คณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติ 2 คน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิสาขานิติศาสตร์ 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิสถาปัตยกรรมศาสตร์ 2 คน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 2 คน สมาชิกวุฒิสภา 2 คน องค์กรภาคประชาสังคม 2 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน

ผลจากการศึกษาพบว่า พัฒนาการขององค์กรที่ควบคุมมิให้กฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญไทยนั้น มีพัฒนาการที่แตกต่างกันออกไปตามบริบททางการเมือง และการปกครองในสมัยนั้นๆ โดยแบ่งออกเป็น 4 ยุค คือ ยุคแรก รัฐสภาเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตีความรัฐธรรมนูญ ยุคที่สอง รัฐสภา และคณะตุลาการรัฐธรรมนูญมีอำนาจในการตีความร่วมกัน ยุคที่สาม คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรที่มีอำนาจในการตีความรัฐธรรมนูญเพียงองค์กรเดียว และยุคที่สี่ ศาลรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรเดียวที่มีอำนาจในการตีความรัฐธรรมนูญ ในขณะที่บทบาทของศาลรัฐธรรมนูญต่อการพัฒนาการเมืองไทยนั้น จากการศึกษาพบว่ามี 5 ด้านที่สำคัญๆ คือ 1) การตรวจสอบ และถ่วงดุล อำนาจนิติบัญญัติ และอำนาจบริหารอย่างเหมาะสม 2) การคุ้มครอง และ

รับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้เป็นจริงในทางปฏิบัติ 3) การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และการป้องกันปราบปรามการทุจริต 4) การวางแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องในทางการเมือง และกฎหมาย และ 5) การควบคุมตรวจสอบพรรคการเมือง และนักการเมือง ในขณะที่ปัญหา และอุปสรรค ผลจากการศึกษาพบว่ามี 2 ลักษณะที่สำคัญๆ คือ 1) ปัญหา และอุปสรรคในช่วงก่อนที่จะเป็นองค์กรในรูปศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งประกอบด้วย ปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ปัญหาเกี่ยวกับองค์กรที่มีอำนาจในการแต่งตั้ง และการหาวิธีในการสรรหาตุลาการรัฐธรรมนูญ ปัญหาวาระการดำรงตำแหน่งของตุลาการรัฐธรรมนูญ และปัญหาความเป็นอิสระของตุลาการรัฐธรรมนูญ และ 2) ปัญหา และอุปสรรคหลังจากที่เป็นองค์กรในรูปของศาลรัฐธรรมนูญ แล้วจนถึงปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย ปัญหาเรื่องคุณสมบัติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปัญหาเรื่องการแทรกแซงทางการเมือง ปัญหาเรื่องการขาดมาตรการคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ตุลาการ ปัญหาเรื่องจรรยาบรรณของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปัญหาเรื่องความเป็นอิสระของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปัญหาเรื่องจำนวนและที่มาของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ปัญหาเรื่องช่องทางในการนำคดีเข้าสู่ศาลรัฐธรรมนูญ และปัญหาสุดท้ายคือ ปัญหาเรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนั้นก็จะต้องอาศัยเวลา ความจริงใจจริงจังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นปัจจัยสำคัญในการแก้ไขปัญหาต่อไป

Thesis Title	Role of Constitutional Court Towards Political Development of Thailand
Author	Mr. Tuvapon Tong-intarach
Degree	Master of Arts (Political Science)
Thesis Advisor	Lecturer Dr. Jantana Suttijaree

ABSTRACT

The objectives of the study on Role of Constitutional Court towards Political Development of Thailand were to 1.) study the background and development of the constitutional court which were essential to Thai political development, 2) research the roles and duties of the constitutional court towards Thai political development and 3) determine crucial problems and difficulties of the constitutional court, based on the Rule of Law, constitutionalism, Separation of Powers and Political Development theories. The methodology was carried out through a qualitative study and the study data was collected by in-depth interview which consisted of 16 interviewees: 2 Judges of Constitution Court, 2 members of Election Commission of Thailand, 2 members of National Human Rights Commission, 2 senior expert in Law, 2 senior expert in political science, 2 Members of the House of Representatives, 2 Members of Parliament, and 2 members of civil society organization.

The study revealed that the organization which controlled law to be parallel with constitution of Thailand had different development according to political and governing contexts in certain ages which were divided into 4 ages i.e. (1) the parliament was authorized to interpret the constitution, (2) parliament and Judges of Constitution Court were mutually authorized, (3) only Judges of Constitution Court are the only organization which was authorized in interpreting the constitution and (4), the constitutional court was authorized in interpreting the constitution. The roles of constitutional court towards Thai politic development, from found that there were 5

important aspects which were: (1) appropriate trial and balance of legislative power and administrative power, (2) practical protection and assurance of population's right and freedom, (3). checking of state power implementation and prevention of corruptions, (4) accuracy guideline for political and legal practice, and (5) political parties and politicians control. Two problems were identified when included it were (1) the problems and difficulties before the organization became constitutional court this consisted of problems on components of Judges of Constitution Court, authorized organization for appointing Judges and shortage of approach to find Judges of Constitution, duration of Judges position and the problem about independence of Judges of Constitution (2) the problems and difficulties after the organization was the constitutional court until present this consisted of problems on the qualification of Judges of Constitution, political interference, shortage of protection measure for Judges' operation, Judges of Constitution's Code of Conduct, independence of Judges of Constitution, the number and background of Judges of Constitution, channels to take any cases to constitutional court and verification of Judges of Constitution authority. In term of recommendation and solution, it needed time, solemnity of involved people and population's involvement to be able to solve these problems.